



Terveysten edistämisen määrärahat

Hakuinfo vuoden 2026 määrärahan hakemisesta

Anni Helldan
Kehittämispäällikkö

Terveysten ja
hyvinvoinnin laitos

14.5.2025



Tilaisuuden käytännöt

- Tilaisuudesta tulee kaksi erillistä tallennetta (linkki verkkosivuille)
- Osallistujat pitävät mikrofonit ja kamerat kiinni.
- Kysymyksiä voi kirjoittaa Keskustelupalstalle puheenvuoron aikana.
 - Vastaukset kysymyksiin kirjoitetaan palstalle tilaisuuden aikana tai sen jälkeen.
 - [Usein kysyttyä-sivua](#) täydennetään tilaisuuden kysymysten avulla.
- Tilaisuudessa noudatetaan turvallisempien tapahtumien [periaatteita](#).



9.5.2025



Ohjelma

- Yleistä tietoa määrärahasta ja hakemisesta
- Mihin on hyvä kiinnittää huomiota hakemusta laatiessa?
- Usein kysyttyä
- Kysymysten läpikäyntiä

Tauko

- Hakemuksen täyttäminen Haeavustuksia.fi-palvelussa (*Heidi Pursiainen, Valtiokonttori*)
- Kysymysten läpikäyntiä



9.5.2025



Terveysten edistämisen määrärahasta 1/2

- Lakisääteinen, harkinnanvarainen määräraha, joka perustuu lakiin (15.5.2009/333) ja valtioneuvoston asetukseen (535/2009) terveyden edistämisen määrärahasta. Myös valtionavustuslaki määrittelee toimintaa.
- Tavoitteena on ylläpitää ja kohentaa väestön terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä, sekä vähentää eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja terveydessä.
- Määrärahasta myönnetään valtionavustuksia tai tehdään sopimuksia 1–3 vuotta kestäviin terveyden edistämisen kokeilu- ja kehittämishankkeisiin sekä terveyden edistämistä tukeviin tutkimushankkeisiin ja ohjelmiin. Perustutkimusta ei määrärahalla rahoiteta.

Terveysten edistämisen määrärahasta 2/2

- Määrärahasta myönnetään valtionavustuksia kunnille, hyvinvointialueille, järjestöille, säätiöille ja muille toimijoille (esim. ammattikorkeakoulut ja muut oppilaitokset). Lisäksi voidaan tehdä sopimuksia valtionhallinnon laitosten kanssa terveyden edistämisen hankkeista.
- Määrärahalla ei tueta kaupallista toimintaa tai sellaisen valmistelua.
- Määrärahan käytöstä päätetään käyttösuunnitelmalla, jonka valmistelusta vastaa Terveysten ja hyvinvoinnin laitos sosiaali- ja terveysministeriön antaman ohjeen mukaisesti.



9.5.2025

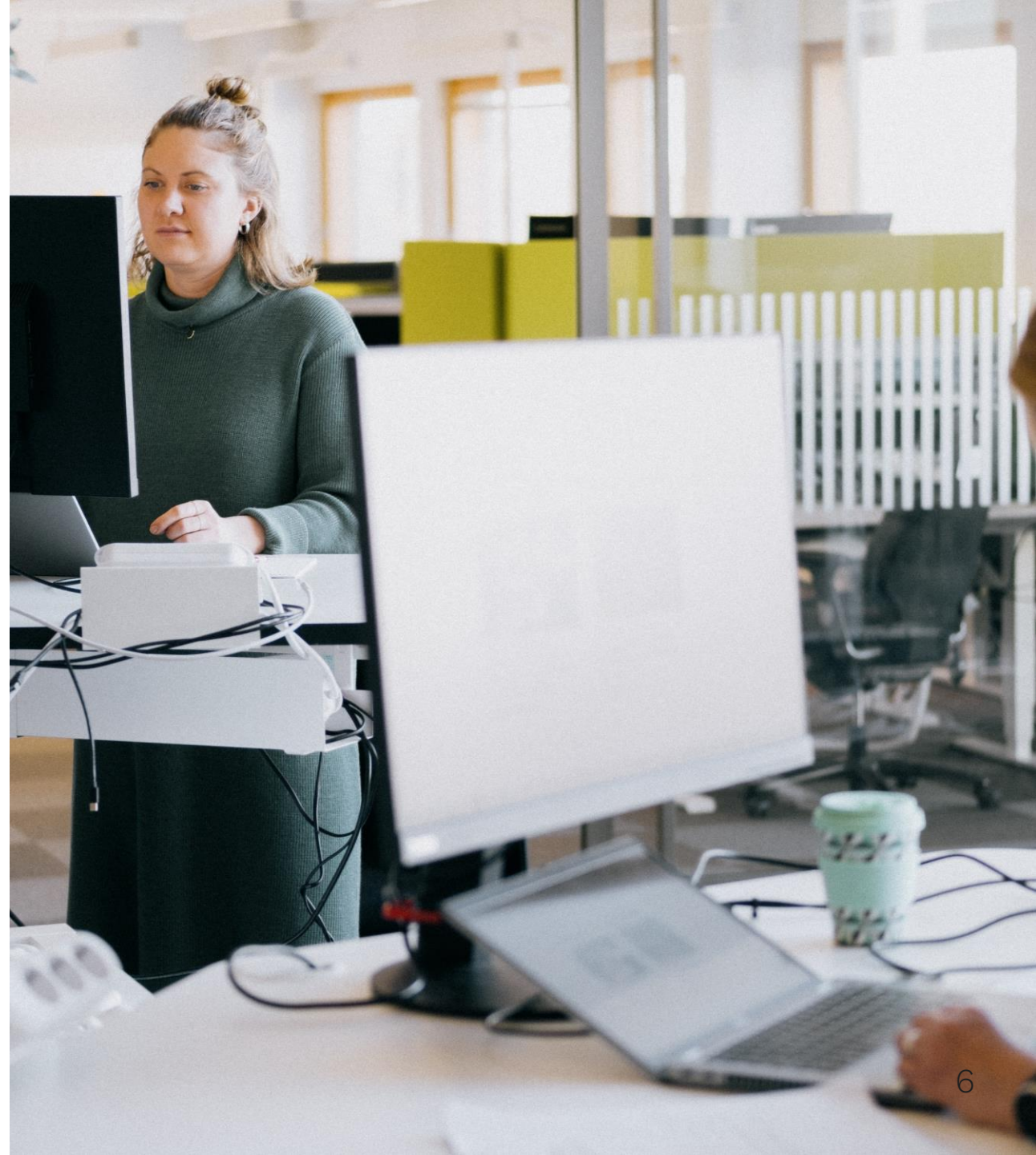


Hakuilmoitus

- [Hakuilmoitus Haeavustuksia.fi-palvelussa](https://haeavustuksia.fi-palvelussa)
 - Hakemuslomake
 - Valtionavustusehdot
- Tietoa [määrärahan verkkosivuilla](#)
- [Uutinen luettavissa thl.fi-verkkosivuilla](#)



9.5.2025



Määrärahan verkkosivut

- [Verkkosivut](#) toimivat hakuoppaana
- Kaikki olennainen tieto löytyy sivuilta
 - [Painopisteet, yleiset painotukset, valmistelun lähtökohdat](#)
 - [Taloussuunnittelu](#)
 - [Taustamateriaalia](#) (Alasivut)
 - [Arviointikriteerit](#)
 - [Usein kysyttyä](#)
- Valtionavustusehdot [Haeavustuksia.fi-palvelussa](#)
- Aikaisempien vuosien käyttösuunnitelmat ovat luettavissa [STM:n verkkosivuilla](#)



9.5.2025



Hakuaika

- Haku on auki 13.6. klo 16.00 asti
 - Hakuajan päättymisen jälkeen hankehakemuksia ei oteta vastaan, eikä hankehakemusta voi täydentää.
- Hankehakemus täytetään Haeavustuksia.fi-palvelussa
 - Tekninen tuki tuki.haeavustuksia@valtiokonttori.fi
- Hankearviointi tehdään hankehakemuksen pohjalta, ei laajempia kuvauksia liitteeksi
 - Valtakirjat, aiesopimukset ja tutkimussuunnitelmat sallittuja
- THL lähettää määrärahan käyttösuunnitelman STM:ään 31.10.2025. Tämän jälkeen hankeehdotuksen tilasta saa tietoa.



9.5.2025

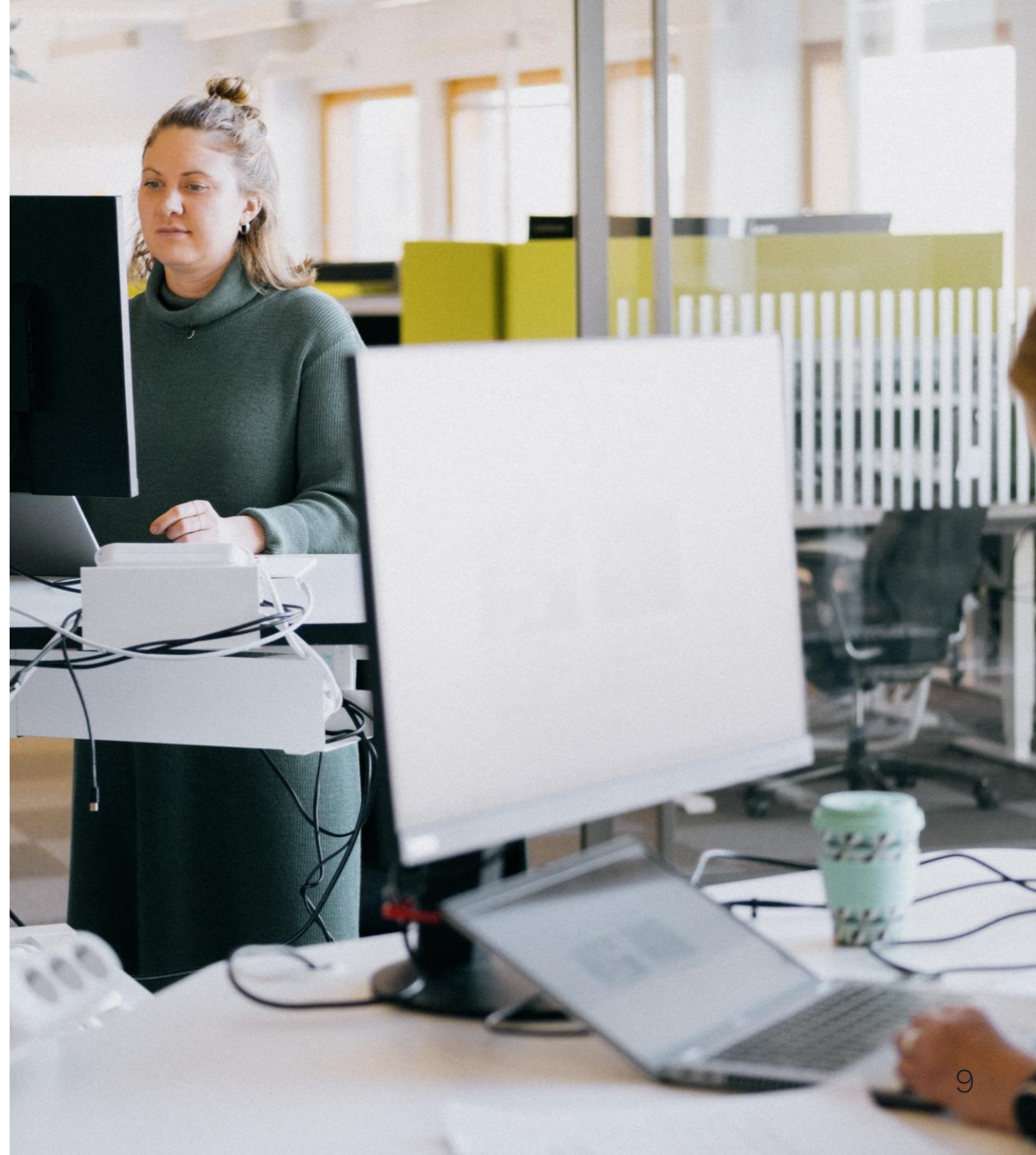


Hakemuksessa huomioitavaa (1/2)

- Yhteistyöhankkeissa tulee olla hankehallinnoija, joka hakee avustusta kaikkien hanketoimijoiden puolesta ja toimii myös hankeajana järjestelmässä muiden puolesta
 - Valtakirjat osatoteuttajilta haun yhteydessä, yhteistyösopimukset hankeajalle
- Hakemuksen nimi = hankkeen nimi (jos mahdollista)
- Hankeajan voi itse määritellä välille 1.1.2026–31.10.2028. On hyvä huomioida kuitenkin, että maksatuksien/raporttien käsittelyyn on tietyt ajankohdat.



9.5.2025



Hakemuksessa huomioitavaa (2/2)

- Avaa infoboksit, niissä tärkeää lisätietoa
- Läpiviennin kuvaus eli vaikutusketju tulee hakemukseen liitteenä
 - Pohja löytyy Innokylästä (linkki hakemuksessa)
- Kustannuslaji ”Matkat” sisältää kotimaan ja ulkomaan matkat
 - Lisätietoihin eriteltynä niihin varatut osuudet ja ulkomaanmatkoista tarkemmat perustelut avustusehtojen mukaisesti
- Hakemus allekirjoitetaan jo hakuvaiheessa



9.5.2025





Valmistelun
lähtökohdat,
painotukset
ja
painopisteet



Valmistelun lähtökohdat

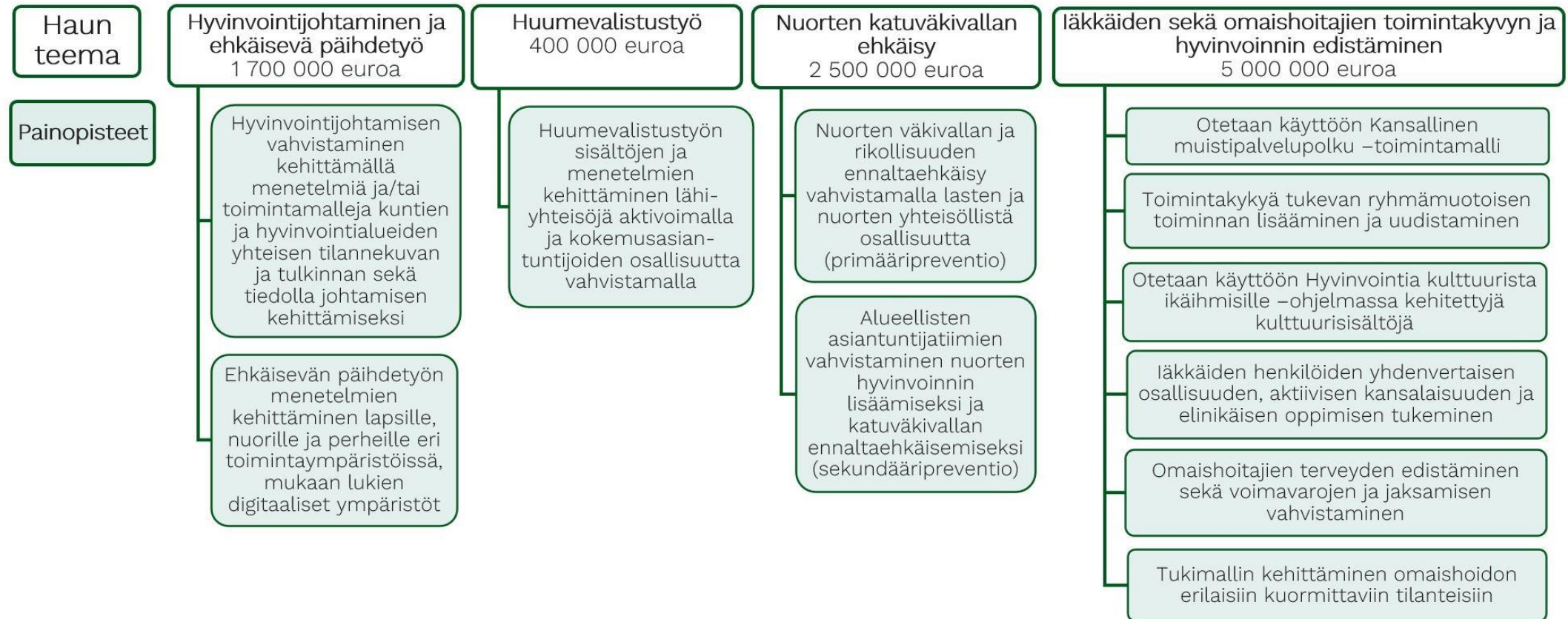
- Hankkeiden tulee liittyä kansallisten terveyden edistämisen ohjelmien toimeenpanoon.
- Tuettavan hankkeen tulee tehostaa terveyden edistämisen rakenteiden ja menetelmien kehittämistä sekä eri toimijoiden moniammatillista ja monitoimijaista yhteistyötä uudistuvissa palvelurakenteissa.
- Hankkeen tulee edistää hankkeen kohderyhmän osallisuutta lisääviä toimintatapoja.
 - Osallisuuden edistäminen hankkeessa ja osallistaminen myös hankkeen suunnitteluun
- Hankkeen tulee tuoda kansallista lisäarvoa terveyden edistämiselle hyödyntämällä jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä innovatiivisesti tai kehittämällä uudenlaisia menetelmiä terveyden edistämiseen.
 - Hankkeen tulee potentiaalisesti hyödyttää myös muita toimijoita.

Yleiset painotukset kaikkiin painopisteisiin

- Määrärahalla tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa sekä toimintaa, jota kunnat, hyvinvointialueet ja järjestöt toteuttavat yhdessä.
- Toiminnan tulee kohdentua lisäämään väestön kriisinkestävyyttä vahvistamalla arjen toimintakykyä, yhteisöjen toimivuutta sekä joustavuutta toimia nopeasti muuttuvissa tilanteissa. Toiminnalla tulee vähentää väestöryhmien ja alueiden välistä eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja terveydessä.
- Toiminnan tulee tukea Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanoa ja siinä tulee huomioida hyvät väestösuhteet ja väestöryhmien välisen vuorovaikutuksen parantaminen.



Terveysten edistämisen määrärahan vuoden 2026 painopisteet ja määrärahan jakautuminen (määrärahakehys yhteensä 9,6 milj.)





Pohdittavaksi

Miten hanke-
hakemuksessa
on erityisen
tärkeää
huomioida?



Perusperiaatteet

- Hyvä hanke perustuu johonkin havaittuun yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja hankehakemuksen taustalla on jokin testattu tieto, näyttö tai vähintään perusteltu oletus siitä, miksi valituin toimintatavoin on mahdollisuus saavuttaa tavoitellut muutokset.
 - Hankehakemuksen kohdat ”Mihin näyttöön ja/tai kokemukseen hankkeen tarve perustuu?” ja ”Kuvaa ne menetelmät, joita tulet käyttämään hankkeessa ja perustelut valinnalle”.
- Hankehakemuksessa on tärkeää huomioida kohderyhmän ääni. Ketä tarpeiden kartoituksessa on kuultu? Onko tarve noussut kohderyhmältä tai onko hankkeen kohderyhmä saanut kertoa tarpeistaan?
- Nousevatko hankkeen tavoitteet kuvatun tarpeen pohjalta?



Kohderyhmän valinta

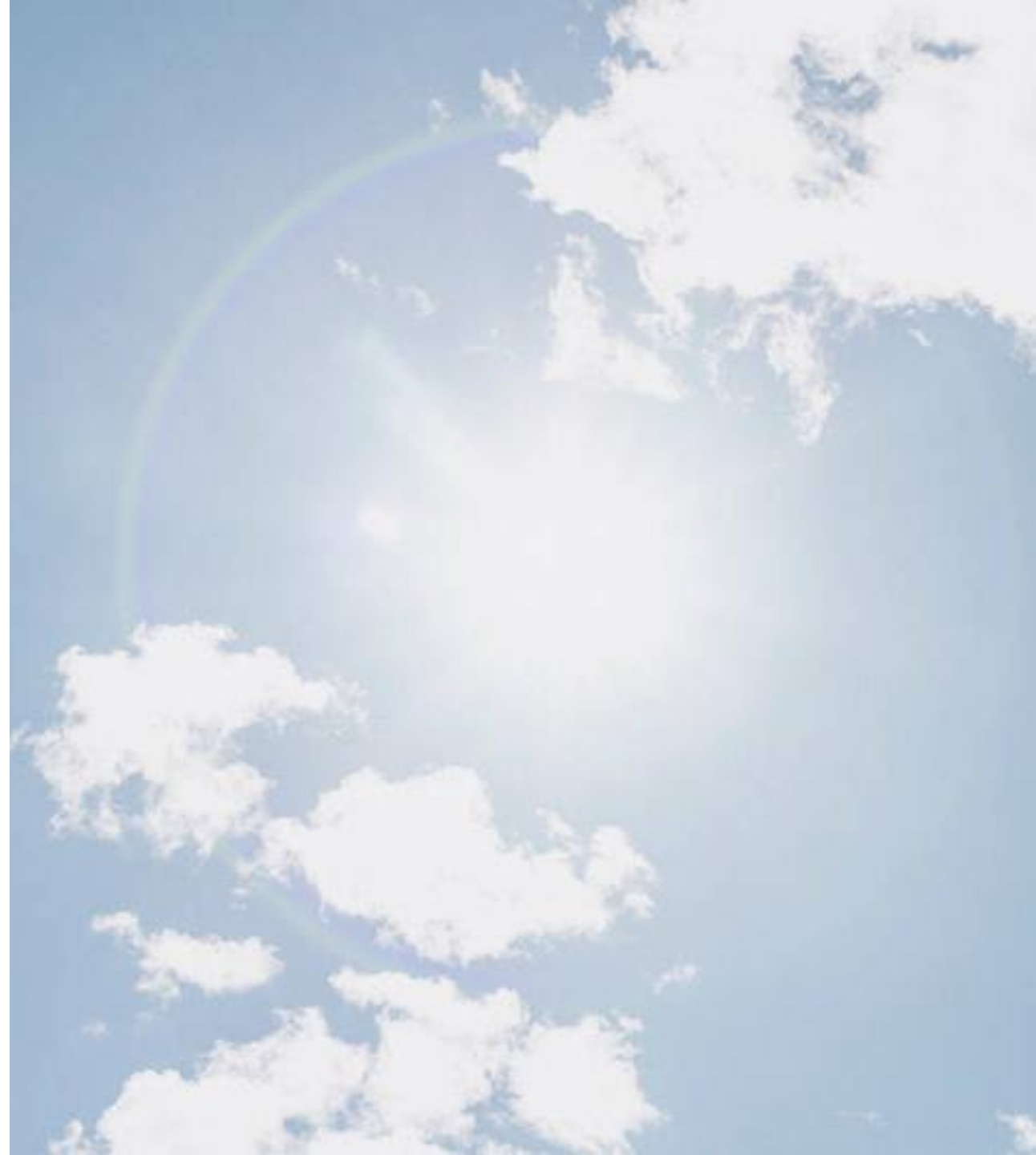
- Hakemuksessa kuvataan hankkeen kohderyhmät ja keinot/kanavat heidän tavoittamiseksi
- Lisäksi arvioidaan sitä, kuinka paljon kohderyhmän jäseniä on hankkeen toiminta-alueella ja kuinka suuren osan hanke pyrkii tavoittamaan.
- Fokusoi riittävästi: ei liikaa tai liian laaja kohderyhmä! Yksi hanke ei voi ratkaista ongelmaa kaikkien osalta.
- Arvioi hankkeen resurssit suhteessa siihen, kuinka moneen eri kohderyhmään tulee hankeaikana vaikuttaa.
- Voi olla haastavaa pitää kasassa hanketta, jossa eri kohderyhmille kohdennetaan monenlaista eri toimintaa (tulee näkyä läpiviennin kuvauksessa).
- Hanke-ehdotusten arvioinnissa arvostetaan selkeyttä ja realistisuutta.

Läpiviennin kuvaus ja suunnitelma eli vaikutusketju (1/2)

- Läpiviennin kuvaus täytetään erillisenä tiedostona, joka on ladattavissa [Innokylästä terveyden edistämisen määrärahan kokonaisuudesta](#)
- Taulukkoon ei saa lisätä uusia sarakkeita eikä valmiita tekstejä muuttaa. Taulukkoon lisätään ainoastaan uusia rivejä.
- Laatikon merkkimääräsuositus max. 350
- Valmis taulukko liitetään hakemukseen.



9.5.2025



Läpiviennin kuvaus ja suunnitelma eli vaikutusketju (2/2)

Tavoitteet ja osatavoitteet.	Toiminta.	Toiminnan oletettu tulos.	Vaikutukset.	Mittarit ja tavoitellun muutoksen taso.
Minkälaista muutosta tavoitellaan? Hyvä tavoite on täsmällinen, realistinen ja mitattavissa oleva. Tavoite on saavutettavissa hankeaikana ja hankkeen resursseilla.	Mitä eri toimintoja järjestetään ja millä aikataululla? Kuka tekee, milloin ja kenelle?	Kuvaile tavoitellun toiminnan tasoa. Esimerkiksi mikä rakenne/prosessi syntyi, kuinka paljon toimintaa on tehty ja kuinka paljon kohderyhmää on osallistunut?	Miten kohderyhmän hyvinvoinnin tai kohteena olleen rakenteen/prosessin tila muuttui?	Mitä mittareita käytetään vaikutusten arviointiin ja mikä on tavoiteltava muutos mittarissa? Mittari on laadullinen tai numeerinen kuvaaja, jonka avulla voidaan seurata ennen ja jälkeen tilannetta.

- Vaikutusketju kuvaa sitä, kuinka toiminta saa aikaan vaikutuksia. Taulukossa pyydetään kertomaan hankkeen tavoitteet, toiminta, toiminnan tulokset sekä ennakoidut vaikutukset ja arvioinnissa käytettävät mittarit.
- Yksi rivi on loogisesti etenevä kokonaisuus -> taulukko on eheä ja hallittavissa oleva kokonaisuus.
- Taulukko on tärkeää täyttää huolellisesti, selkeästi ja napakasti.
- Saman tavoitteen kohdalla voi olla monenlaista toimintaa tai ”keinoryppäitä”, ne kannattaa laittaa omalle rivilleen. Tällöin tavoite-sarakkeeseen voi kirjata saman tavoitteen vaikka useamman kerran. Näin selkeys säilyy!
- Onko erilaisella toiminnalla eri vai sama vaikutus?



Tavoite

- Hankkeella tulee olla selkeästi määritellyt täsmälliset tavoitteet, joita tavoitellaan valituilla menetelmillä ja toiminnalla.
- Tavoite kuvaa tavoiteltavaa tilaa tai muutosta, ei tekemistä.
- Hankkeen tavoite saattaa koskea sen tuotoksia, tuloksia tai vaikutuksia.
- Tavoite muotoillaan niin, että se on saavutettavissa ja arvioitavissa hankeaikana. Ei ole hankkeen edun mukaista muotoilla liian kunnianhimoisia tavoitteita.
- Esim. X-koulutuksen myötä ihmiset ovat oppineet uuden tavan toimia ja hyödyntävät sitä työssään.



Toiminnan oletettu tulos

- Toiminnan oletettu tulos -kohdassa tuodaan esille konkreettinen tuotos ja miten laajasta toiminnasta on ollut kyse.
- Esim. kuinka monta koulutusta järjestettiin ja kuinka paljon oli osallistujia. Tässä voidaan kuvata myös uuden rakenteen lopputulosta, esim. on perustettu säännöllisesti kokoontuva ryhmä, on sovittu uudenlaisista toiminnan käytännöistä kirjallisesti tms.



9.5.2025



Vaikutus

- Muutos, jonka hankkeen toiminta aiheuttaa joko yksin tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa
- Vaikutus on linjassa tavoitteen ja toiminnan kanssa
- Esim. toiminta on muuttunut järjestetyn koulutuksen myötä



9.5.2025



Mittarit ja hankearviointi 1/2

- Hanke arvioi toimintaansa koko hankeajan. Ollaanko menossa kohti tavoitteita?
- Hankkeen vaikutusten arviointiin tulee määritellä mittarit sekä tavoiteltava muutoksen taso.
- Mittari on laadullinen tai numeerinen kuvaaja, jonka avulla voidaan seurata ennen ja jälkeen tilannetta.
- Mittari **ei** kuvaa tiedonkeruun menetelmää. Menetelmät kuvataan omassa kohdassaan.

Mittarit ja hankearviointi 2/2

- ”Miten seurantatietoa toiminnan tuloksellisuuden ja vaikutusten arviointiin kerätään ja hyödynnetään?” -kohdassa avataan, mitä arvioidaan (prosesseja, vaikutuksia, kohderyhmän saavuttamista yms.), mistä arvioitava tieto saadaan, miksi, kuka arvioi, ja miten sitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.
 - Arvioinnilla tulisi olla merkitys. Jos esim. hankkeessa järjestetty työpaja ei tuota sitä vaikutusta, mitä haettiin, tarvitaanko kenties lisätoimenpiteitä tai korjausliikkeitä?



9.5.2025



Taloudellisten vaikutusten arviointi

- Terveysten edistämisen määrärahoja hakevien tulee arvioida etukäteen hankkeen mahdollisia taloudellisia vaikutuksia.
- Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa voi pyrkiä osoittamaan hankkeen tavoitteen tuottavan yhteiskunnalle säästöjä, mutta tärkein osa taloudellisten vaikutusten osoittamisessa ei välttämättä kuitenkaan ole todistettavissa olevat mittavat säästöt.
- Yhtä lailla hankkeessa saavutettu lisääntynyt hyvinvointi on tavoiteltavaa, vaikka se ei tuottaisi mitattavissa olevia taloudellisia säästöjä.
- Euromääräisten säästöjen osoittaminen voi olla mahdollista vain osassa tapauksista, mutta näiden tarkasteluun on kuitenkin syytä kiinnittää huomioita.
- Olennaista on tuoda esiin se, mihin hankkeen kuvaamat arvioinnit perustuvat.

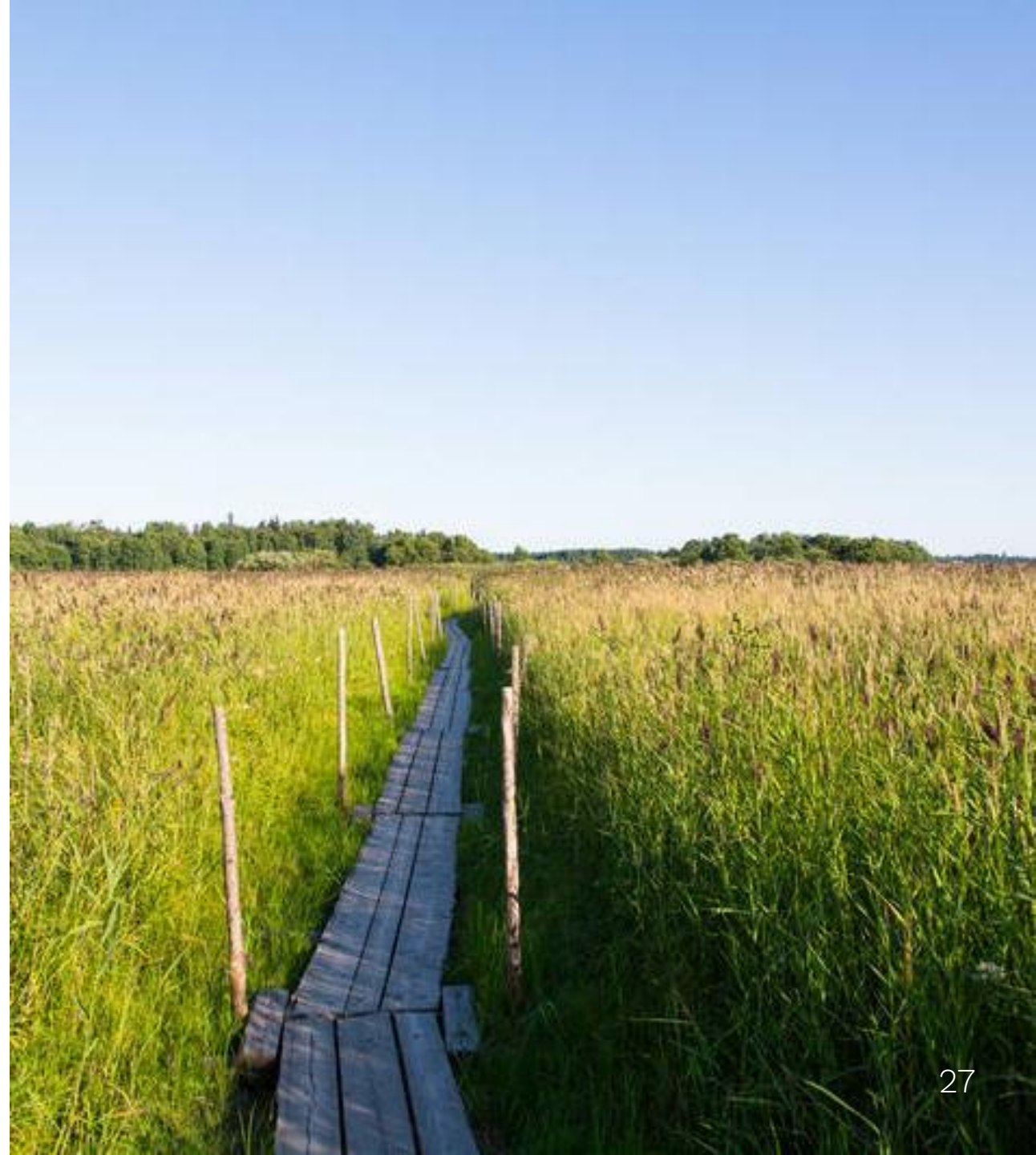
Aiemmat hakijat ovat kuvanneet hankkeiden taloudellisia vaikutuksia esimerkiksi näin....

Hankehakemuksen kohta: Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia hankkeella on pitkällä aikavälillä?

- Vähintään fraasimaisesti viitataan yleisesti toiminnan vähentävän tai lykkäävän raskaita palveluja ja että tämä tuottaa taloudellisia säästöjä.
- Hanke nimeää yksikkökustannuksia, soveltaa olemassa olevaa vaikutustietoa.
- Parhaimmillaan hanke arvioi oman toiminnan taloudellisia vaikutuksia ennalta.

Arviointikriteerit

- Hankesuunnitelma arvioidaan määrärahan [verkkosivuilta](#) löytyvien arviointikriteerien avulla
- Myös hakuilmoituksessa näkyvissä





Usein kysyttyä

Tyypillisimmät
kysymykset



Voiko hanke sisältää usean painopisteen sisältöjä?

- Voi, mutta vähintään yhden painopisteen kaikki vaatimukset/näkökulmat tulee täyttää.
- Hankehakemuksella valitaan yksi pääpainopiste ja lisätietoihin kirjataan, mikäli hankkeessa on elementtejä muistakin painopisteistä
- Liian laaja kokonaisuus voi kuitenkin olla vaikeasti hallittavissa ja arvioinnissa puntaroidaan, onko tavoitteet realistia hankeaikana saavutettaviksi.

Voiko sama hakija laittaa useamman hakemuksen?

- THL ei rajoita yhden toimijan tekemien hakemusten määrää, joten sama hakija voi suunnitella hankkeita eri painopisteisiin.
- Mietittäväksi tulee, että onko resursseja tehdä monta laadukasta hakemusta.



Yhteistyön muodot 1/2

- Valmistelun lähtökohdissa kannustetaan eri toimijoiden moniammatilliseen ja monitoimijaiseen yhteistyöhön
- Mikäli avustusta jakautuu useammalle toteuttajalle, toimii yksi hankehallinnoijana ja muut osatoteuttajina.
- Hankehallinnoija vastaa tarvittavien seurantadokumenttien (esim. maksatushakemukset ja raportit) toimittamisesta THL:lle. Osatoteuttajat toimittavat hallinnoijalle tiedot omasta osuudestaan dokumenttien kokoamista varten. Avustus maksetaan hallinnoijalle, joka siirtää tämän jälkeen osatoteuttajille heidän osuutensa.

Yhteistyön muodot 2/2

- Osatoteuttajien kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamisesta tulee solmia sopimus, jossa kuvataan hallinnolliset vastuut, taloudelliset menettelyt ja roolit.
- Hankkeella voi olla myös yhteistyökumppaneita, jotka ovat mukana omalla panoksellaan ja joille ei osoiteta avustusta. Yhteistyö kuvataan hankesuunnitelmassa ja siitä voidaan myös solmia sopimus. Näitä sopimuksia ei kuitenkaan tarvitse toimittaa THL:ään.



9.5.2025



Omavastuuosuudesta 1/2

- Valtionavustuslaki (688/2001, 6 §) määrittelee, että valtionavustus ei saa kattaa hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu (erityisperustelut tarvitaan).
- Laki ei määrittele omavastuuosuuden suuruutta. Sen suuruus on terveyden edistämisen määrärahahankkeissa tavallisesti noin 10–20 prosenttia kokonaiskustannuksista.
- Omavastuiden suuruudet voivat vaihdella hanketoimijoiden kesken.



Omavastuu- osuudesta 2/2

- Omavastuuosuus voi olla mitä tahansa hankkeen kustannuksia, jotka hyväksyttäisiin myös avustuksella kustannettaviin kuluihin. Omavastuuosuutta voi täten olla esimerkiksi hankkeeseen työtä tekevien palkkakustannukset, tilavuokrat, puhelinkulut ja muut hallintokulut.
- Omavastuuosuus näkyy hankkeen kirjanpidossa, kuten hankkeen muutkin hyväksyttävät kustannukset.



Varmista nämä asiat

- Organisaatiolla on valtuudet kunnossa Haeavustuksia.fi-palvelussa
- Hanke-ehdotus vastaa yhteen painopistekuvaukseen kunnolla.
- Terveysten edistämisen määrärahan verkkosivuihin ja hakuilmoitukseen on tutustuttu huolellisesti.
- Hankkeessa on mukana kuntatoimija ja riittävät yhteistyöverkostot.
- Kaikkiin hankehakemuksen kohtiin on vastattu kattavasti, eikä esimerkiksi viitata mahdollisiin liitteisiin, joissa on laajempi kuvaus. Puutteelliset hakemukset hylätään!

Yhteystiedot THL:ssä

- Kehittämispäällikkö Anni Helldan
- Taloussuunnittelija Jenni Piiparinen
- Projektikoordinaattori Seija Nurmi

→ Kysymykset kehittämispäällikölle
(etunimi.sukunimi@thl.fi), joka konsultoi
tarvittaessa muita asiantuntijoita THL:ssä





Kiitos kuulijoille ja
onnea hakuun!

thl.fi/maalaraha thl.fi/anslag